

Milé kolegyně a kolegové,
jarní sluníčko nabývá opatrně, ale důsledně na síle. Včera byl zatím letošní nejteplejší den. Do letního slunovratu nám zbývá přesně měsíc (úvodník píšu těsně po skončení Jarního sympozia EADV), takže má ještě spousty času nám ukázat, co dovede s lidskou kůží bez fotoprotekce. Už jste mě slyšeli, jak říkám, že pokud se dermatolog vrátí z dovolené opálený, je to na vystavení pracovní neschopnosti? Tak to je samozřejmě pokus o vtip. Správný dermatolog totiž na dovolenou nejedí, že ano? Nebo aspoň využívá nabídek cestovních kanceláří, které lákají na cesty do přímořských letovisek na jaře a na podzim s odvoláním na to, že je tam bezpečno, protože tam tolik nesvítí slunce.

Ale ještě před tím, než začnou letní prázdniny, proběhnou tradičně kvalifikační zkoušky (atestace) a zkoušky po kmeni. Vzdělávací programy všechny obory v uplynulém čtvrtstoletí několikrát změnilo, převážně nikoliv o své vůli. Pokusy změnit zaběhlý a celkem bezproblémově nastavený systém dvou atestací se změnil ve všech specializacích na jednu a pak vrátil s modifikacemi zpět na dvě přezkoušení. K tomu se přibralily nové kurzy, které často opakují obecné i praktické znalosti, které už získal lékař během studia nebo je jimi pravidelně přeškolován v rámci své nemocniční praxe. Typickým případem je první pomoc, ale i význam kurzu v dermatovenerologii, který odvede školence na týden z vlastního pracoviště, je sporný. Byl nám i dalším oborům implementován z důvodu, že někdo rozhodl, že před zkouškou po kmeni má proběhnout 80 hodin kurzů. My jsme jich měli jen čtyřicet, tak jsme museli v akreditační komisi vymyslet dalších pět dní po 8 hodinách z našeho oboru, aby se požadavek naplnil. Atestanti ho mají většinou rádi, jejich zaměstnavatelé už méně a spolupracovníci, kteří je musejí v práci zastoupit, už vůbec ne.

Také délku kmene i vlastní specializační výcvik bez změny zákona prý nelze jednoduše zkrátit, i když by se to nabízelo. Jsou daná určitá doporučená pravidla v Evropské unii, která požadují, aby byl specialista ve svém oboru použitelný bez dalších doškolování a přezkoušení v ostatních zemích sedmadvacítka. Jedním z předpokladů je i délka vzdělávací doby. Kvůli Velké Británii, Maltě a Irsku, kde jsou naše dva obory samostatnými specializacemi, bylo stanoveno, že popromoční vzdělávání v dermatologii trvá tři roky a ve venerologii také tři roky. Součet je sice 6 let, ale s tichým souhlasem se v řadě zemí EU akceptuje dermatovenerologický trénink jen 5 let. Nám v ČR se ho podařilo postupně zkrátit z původních 5,5 na 5 a dále na současných 4,5 roku. Je pochopitelné, že jak školenci, tak jejich zaměstnavatelé pošilávají po délce vzdělávání například v Litvě, kde se z medika stane „dóktor medicínských nauk“ za 5 let v „institútě“ a na to naváže 1 rok popromočního dermatologického výcviku, takže plnohodnotným dermatovenerologem se tam stane vrstevník našeho kolegy,

kteří se s ještě vlhkým diplomem ze své alma mater nevěřícně rozhlíží po makulách a papulách. Obávám se ale, že je zatím litevský model v evropském kontextu méně udržitelný než hodný následování.

Po čem však dlouhodobě voláme jak v Akreditační komisi MZ ČR pro dermatovenerologii, tak ve výboru České dermatovenerologické společnosti nebo vědecké radě České lékařské komory, a to v souladu s dermatovenerologickou veřejností, je úprava vzdělávacího programu v dermatovenerologickém kmeni. A to taková, která by legislativně prošla na jedné straně jen úpravou příslušné vyhlášky a na druhé bez nutnosti znovu akreditovat základní kmene v příslušných oborech. Je to nevyslovený, ale logický požadavek akreditovaných pracovišť, ale především oddělení vzdělávání MZ ČR, které by nové žádosti podle svých slov nezvládlo zpracovat. Legislativním rámcem těchto změn se aktuálně zabývá právní odbor MZ ČR a držíme si palce, aby našel řešení.

Kdo je připraven, není zaskočen. Dva roky vlastní specializační přípravy bez změny zákona měnit nelze a šance na rychlou úpravu je tak v této části popromoční přípravy v současnosti nulová. Kam by se ale dalo s trochou štěstí a vstřícnosti úřadů sáhnout, je obsah dvouapůlročního dermatovenerologického základního kmene. Zopakujme si, že dnes kmen zahrnuje 2 měsíce interny, 2 měsíce chirurgie, 2 měsíce ARO, 80 hodin kurzů, 18 měsíců pobytu na dermatovenerologických lůžkách a zbytek do 30 měsíců ambulantní provoz na akreditovaných pracovištích všech typů.

Výbor České dermatovenerologické společnosti bude ještě teď v květnu předkládat Akreditační komisi návrh na změnu obsahu dermatovenerologického kmene, který projednal na minulém zasedání. Vychází z představ vytvořených z průzkumu v dermatovenerologické veřejnosti. Bude požadovat zrušení dvouměsíčního pobytu na ARO, který by nahradil dvoutýdenní pobyt na JIP libovolného oboru, zkrácení stáže na interně o dva týdny na 1,5 měsíce a úprava dvouměsíčního pobytu na chirurgii s tím, že školencem bude na lůžkách a operačních sálech jen dva týdny a zbylých 1,5 měsíce bude pracovat na ambulanci. Osmdesát hodin stávajících povinných kurzů se přesune do fakultativní verze. Ve prospěch ambulantní dermatovenerologie se v návrhu zkrátí práce na lůžkách z 18 měsíců na 12 měsíců. Držíme si palce.

Do kontinuálního vzdělávání patří také účast na akreditovaných konferencích. Připomínám, že byste letos neměli přehlédnout 7. září tu, kterou pořádá v Rezidenci pražského primátora výbor České dermatovenerologické společnosti u příležitosti stého výročí založení naší národní společnosti.

Také byste neměli zapomenout na letošní volby do výboru této společnosti, které výbor vyhlásil na minulém zasedání a podrobnosti budou zveřejněny na webu www.derm.cz v souladu se Stanovami ČLS 7. června 2023. K možnosti volit je třeba mít aktualizované vaše

údaje včetně vaší emailové adresy na členské záložce webu www.cls.cz.

Už teď se připravují pro české dermatovenerology mezinárodní akce, které proběhnou v příštích letech v České republice. Nezapomeňte sledovat web www.eadv.org, abyste nepromarnili vhodný čas na registraci na dermatoskopický kurz, který ve spolupráci s EADV a českými a zahraničními experty budeme pořádat v roce 2024. Rezidenti navíc nemusejí platit účastnický poplatek, pro ně je kurz zdarma.

Že je pro vás kurz málo a chtěli byste mít v Praze Jarní sympozium EADV? Dobrá zpráva – nemusíte se vlamovat do otevřených dveří. Naše zástupkyně ve výboru EADV prof. Arenbergerová právě tento týden podpořila na zasedání v Seville tuto myšlenku a Praha zvítězila před Kodaní a dalšími kandidujícími městy. Mimochodem v Seville byl letos rekordní počet účastníků z České republiky, konkrétně 62. Na Jarní sympozium EADV se

tedy můžeme na jaře 2025 v Praze už teď těšit a historicky počtvrté pořádat kongres nebo sympozium EADV v České republice.

A že byste se radši dozvěděli od zahraničních i domácích expertů něco nového z extrémně dynamicky se rozvíjející dermatoonkologie a přitom nechcete cestovat dále než do Prahy? I pro vás máme pozvánku. Na jaře 2026 se mi podařilo získat možnost pořádat kongres Evropské asociace dermatoonkologie v našem hlavním městě.

Závěrem nezbyvá než konstatovat, že i když se nám podaří upravit a zjednodušit vzdělávací program v dermatovenerologii, o popomoční vzdělávání jako celek určitě nepřijedeme.

*prof. MUDr. Petr Arenberger, DrSc, MBA, FCMA
předseda ČDS ČLS JEP, z. s.*

Sto let jsme tu pro vás,

100 let
České dermatovenerologické společnosti ČLS JEP, z.s.

Vážené kolegyně a kolegové,
srdečně Vás zveme na setkání pořádané při příležitosti oslav stého výročí založení České dermatovenerologické společnosti ČLS JEP, z.s. Odborná konference se koná ve **čtvrtek 7. září 2023** v **Rezidenci primátora hlavního města Prahy, Mariánské náměstí 1, Praha 1 – Staré Město**. Rezervujte si prosím toto datum, podrobný program bude následovat.

Těšíme se na Vás

Prof. MUDr. Petr Arenberger, DrSc, MBA, FCMA
Předseda ČDS ČLS JEP, z.s.

čtvrtek 7. září 2023

